

БЕКІТІЛДІ
«Шоқан Уалиханов атындағы
Жекеменшік мектеп» ЖШС
Бас Директор
Тасмағамбетова А.И.

2024ж. « 29 »

МЕКТЕПТІҢ ІШКІ САЯСАТЫ

«Мектептің ішкі саясаты» - Шоқан Уалиханов атындағы жекеменшік мектепте позитивті оқу мен оқыту ортасын сақтау мақсатындағы басты құжат болып табылады. Қызметкерлер мен оқушылар өзара қолда, қауіпсіздік және сыйластық жағдайында қызмет атқарып, білім алуға құқылы.

Ескертпе:

- Мектептің ішкі саясатын сақтауға Мектеп қауымдастығының әрбір мүшесі жауапты.
- Мектеп әкімшілігі жыл сайын Мектептің ішкі саясатын (бұдан әрі – МІС) қайта қарауға және өзгерістер енгізуге құқылы.
- Мектеп қауымдастығының әрбір мүшесі МІС өзгерістер енгізу туралы ұсыныстар білдіруге құқылы.

1. МАҚСАТЫ

Мектеп қоғамдастығының барлық мүшелері үшін мінез-құлық және жүріс-тұрыстың стандарттарын орнату, келесі топтардың әрқайсысы ішінде біріккен:

- оқушылар;
- мұғалімдер, оқытуда көмекші қызметкерлер және администрация;
- ата-аналар (заңды өкілдер).

2. МІНДЕТІ

- Жоғары сапалы білім берудің негізі ретінде Мектеп қауымдастығының барлық мүшелерінің табысты өзара әрекеттесуіне салауатты орта қалыптастыру;
- Әркімнің мінез-құлқы мен жүріс тұрысының жауапкершілігін қолдау және марапаттау;
- Мектеп қауымдастығының әр мүшесі өзін қорғаулы сезінуіне және ары мен намысына құрмет көрсетілетініне сенімді болуы үшін қолдау ниеттес болу және құрмет ахуалын қалыптастыру;
- Оқушылар үшін сыйақылар (көтермелеу, марапаттау және т.б.) және тәртіптік жазалар жүйесін белгілеу;

- Оқу процесінің барлық субъектілері арасындағы түсініспеушіліктерді реттеу дағдыларын қалыптастыруға ықпал ету;
- Оқушылар, мұғалімдер мен ата-аналардың (заңды өкілдер) жауапкершілік аймағына кіретін мінез-құлық стандарттарын ұстануды қолдау.

3. НЕГІЗГІ ҚҰНДЫЛЫҚТАР

- Өзіне, жеке шекараларына және айналасындағыларға құрмет;
- Сапалы білім алу үшін тең мүмкіндер беру;
- Баршаға ортақ құрмет пен теңдік;
- Бір-біріне қамқорлық таныту;
- Жақсы оқу үшін ынтымақтастықта болу;
- Оқудан рахаттану;
- Дені сау және бақытты болу.

4. ПРИНЦИПТЕР

- Мектеп барлық оқушыларға сапалы білім алу және даму үшін тең мүмкіндіктер мен қолдау көрсетеді;
- Мектеп оқушылары, ата-аналар (заңды өкілдер), мұғалімдер мен өзге де қызметкерлер арасындағы ынтымақтастықты дамытады;
- Қауіпсіздік пен денсаулық – мектепшілік қызметтің кез-келген түрінің басты шарты болып табылады;
- Мұғалімдер мен мектеп қызметкерлері оқушыларға мінез-құлық пен жүріс-тұрыстың үлгісі болып табылады;
- Мектеп оқыту мен тәрбиелеуде әрбір балаға жеке көзқарасты ұстанады.

5. ОҚУШЫЛАРДЫҢ НЕГІЗІ ҚҰҚЫҒЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

5.1. Оқушылар құқылы:

- 1) мемлекеттік білім беру стандарттарына сәйкес негізгі білім бағдарламасы бойынша сапалы білім алуға;
- 2) адамның қадір-қасиетін және ар-намысын құрметтеуге зорлық-зомбылық пен жеке басын кемсітудің кез-келген түрінен қорғалуға; білім беру процесі барысында өмірі мен денсаулығының сақталуына;
- 3) қауіпсіз әрі қолайлы оқу ортасына;
- 4) білім беру процесі туралы, оның ішінде өзінің үлгерімі туралы ақпарат алуға;
- 5) мектептің өзін-өзі басқару процесіне қатысуға;
- 6) мектептің білім беру және тәрбие ресурстарын пайдалануға;
- 7) өзінің шығармашылық қабілеті мен қызығушылығын дамытуға, сонымен қатар конкурстарға, олимпиадаларға, көрмелерге, байқауларға, спорттық іс-шараларға қатысуға;
- 8) оқудағы, шығармашылық пен спорттағы жетістіктері үшін марапатталуға;
- 9) әлеуметтік-педогогикалық, психологиялық және медициналық көмек алуға;
- 10) оқушыларға тікелей қатысы бар құжаттармен танысуға;

11) сабақ қызметін ұйымдастыру, факультативтер, санитарлық-гигиеналық қызмет көрсетуді жақсарту, тамақтану режимі мен сапасын қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар енгізуге.

5.2. Оқушылар міндетті:

1) мектеп ішіндегі және мектеп аумағындағы, ойын алаңдарында, экскурсиялар мен сыртқы сапар кезінде МІС талаптарын, Серіктестіктің Бас директорының, мектеп әкімшілігінің және Мектеп оқушыларының өзін-өзі басқару ұйымдарының шешімдерін, 1-Мектеп директоры мен 2-Мектеп директорының бекіткен мектеп ережелерін, қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі ережелерін білуге және сақтауға;

2) білім беру процесі барысында қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында әкімшілік пен педагог қызметкерлердің талаптарын қатаң сақтауға және орындауға;

3) мектепке білім беру процесінің тәртібіне сай келуге, маңызды себебі болмаса сабақтан, оның ішінде үйірме сабақтарынан да қалмауға, кешікпеуге және өткізіп алмауға;

4) ата-анасына (заңды өкілдеріне) оқу үлгерімі, тәртібі мектепшілік қызметті ұйымдастыру туралы хабардар етіп отыруға;

5) басқа оқушылардың қадір-қасиеті мен тең құқықтылығын, сондай-ақ діни, әлеуметтік және саяси нанымдарын құрметтеуге, өзге де жеке тұлғалардың құқықтарына қысым жасайтын немесе оларды бұзатын әрекеттерден аулақ болуға;

6) оқу кезеңінде және оқушыны оқудан шығарғаннан кейін үш жыл бойы мектептің имиджіне, іскерлік беделіне және беделіне нұқсан келтіретін ақпаратты таратпауға;

7) тәртіпті болуға, мектепте және одан тыс жерлерде қоғамдық тәртіпті сақтауға;

8) қажетті оқу құралдарын, кітаптарды, дәптерлерді, күнделігін алып келуге, сабақ кестесіне сәйкес пәндер бойынша үй тапсырмаларын орындап келуге;

9) Шоқан Уалиханов атындағы Жекеменшік мектеп бекіткен мектеп формасы және оқушының сыртқы келбеті туралы ереже бойынша мектеп формасын кию талаптарын сақтауға (ары қарай-Мектеп формасы және оқушының сыртқы келбеті туралы ереже);

10) оқуға саналы түрде қарауға, сабақтарға уақытылы келуге, сабақ өтетін орындарда тәртіпті, тазалықты сақтауға, сабақтарды өткізіп алған жағдайда тиісті мекемелерден ресми құжаттарды немесе ата-аналарынан (заңды өкілдерінен) түсініктемесін әкелуге;

11) мұғалімдермен, ата-аналармен (заңды өкілдермен), ересектермен, мектепке келушілермен кездесіп қалған жағдайда амандасуға және жол беруге;

12) мектеп қоғамдастығының барлық мүшелерімен сыпайы болуға, үлкендерге құрметпен қарауға, ізет көрсетуге;

13) өз денсаулығына қамқорлық жасауға, рухани және физикалық тұрғыдан өзін-өзі жетілдіруге ұмтылуға;

14) мектеп мүлкіне ұқыпты қарауға, оның сақталуына қамқорлық жасауға, оқулықтар мен оқу құралдарына, аспаптар мен жабдықтарды (музыкалық аспаптарды, оқытудың техникалық құралдарын) және т.б. күтіп ұстауға, мектеп мүлкін жарамды күйде ұстауға, мектептегі, сабақ өтетін сыныптарда және мектеп аумағында тазалықты сақтауға;

15) оқушылардың не мектеп қызметкерлерінің денсаулығы мен әлауқатына қауіп төндіретін жағдайлар туындағанда, ол туралы мектеп әкімшілігін, мұғалімдерді, сынып жетекшісін құлағдар етуге;

16) жоғалған заттар үшін жауапты болуға, заттар мектеп аумағында жоғалған жағдайда, сондай-ақ табылғаннан кейін де сынып жетекшісін, ата-анасын (заңды өкілін) дереу хабардар етуге.

5.3. Қауіпсіз әрі жайлы оқу ортасын қалыптастыру мақсатында оқушыларға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ:

1) Мектепке өзімен бірге:

- оқу процесіне қатысы жоқ кез-келген журналдар мен аудио/визуалды материалдар;

- смартфондар мен интерактив құрылғылар (1-6 сыныптар);

- смартфондар мен интерактив құрылғыларды мектеп қабырғасында пайдалануға (7-11 сыныптар);

- диктафондардың кез-келген түрін;

- ойын карталарын, кез-келген ойын-сауық мағынасы бар карталар;

- сіріңке, шақпақ және оңай тұтанатын заттар;

- кез-келген қару түрін және құрал-саймандарды, оның ішінде пышақ, бәкі, өткір, кесетін, тесетін заттар;

- сағыз бен шемішке әкелуге.

2) сынып жетекшісінің арнайы рұқсатынсыз мектепке бөтен адамдарды шақыруға не ертіп әкелуге;

3) темекі (соның ішінде электрондық темекінің барлық түрлерін), пиротехникалық құралдарды, алкогольді ішімдіктерді, есірткі, психотроптық және улы заттарды әкелуге, тұтынуға, пайдалануға/қолдануға, таратуға, беруге;

4) балағат сөздерді қолдануға;

5) қандай нысанда болмасын өзге адамның қадір-қасиетін қорлауға;

6) мектеп формасы және сыртқы келбеті туралы ережені бұзуға;

7) діни сенімдерді уағыздауға не өзгелерге сендіруге;

8) мектептен және оның ауласынан, сабақтан өз еркімен кетуге;

9) мектеп ғимаратына және оның аумағына тиым салынған орындардан кіруге/шығуға (эвакуациялық/авариялық кіру/шығу);

10) сабақтан тыс уақытта мектеп қызметкерлерінің рұқсатынсыз мектепте не оның аумағында жүруге;

11) сабақ өтіп жатқанда мектептің дәлізінде жүруге;

12) денсаулыққа қауіпті ойындарды ойнауға («бутерброд», аяқтан шалу, күресу, аударыспақ және т.б.);

13) әлдекімен арақатынасты анықтау үшін күш көрсетуге, бопсалауға, қорқытып-үркітуге;

14) кімге де болса қандай да бір психологиялық қысым көрсетуге;

15) жыныстық сипаттағы кез-келген қатынасқа баруға;

16) денсаулыққа қауіпті синтетикалық сусыма, жабысқақ, шашылатын, үшкір ойыншықтар алып келуге;

17) өзімен бірге үй жануарларын, жәндіктерін және т.б. әкелуге;

18) ұрлық жасауға;

19) бөтен біреудің интеллектуалдық, шығармашылық, әрекетінің өнімін меншіктеп алуға;

20) сыртқы киімдерін және басқа да заттарын оқушының жеке шкафынан басқа жерге тастауға;

21) жеделсатыны (лифт) мектеп қызметкерінің жетегінсіз пайдалануға;

22) тыйым салынған жерлерге кіруге/ мектеп ғимаратындағы (сервер бөлмесі, прекурсор, мұрағат, қоймалар, тұрақ орындары, доп ойнауға және т.б. тыйым салынған орындар).

Мектепте жоғалған не ұрланған заттарға мектеп әкімшілігі жауапкершілікте болмайды.

Тыйым салынған заттар анықталған жағдайда, олар мектептің кез-келген қызметкерімен тәркіленіп, қауіпсіз сақтау немесе жою үшін не одан әрі ата-анасына (заңды өкіліне) табыстау үшін мектеп әкімшілігіне берілуі мүмкін.

6. ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЖҮРІС-ТҰРЫС ЖӘНЕ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ЕРЕЖЕЛЕРІ

6.1. Сыныптағы оқушының тәртібі:

1) Оқушылар сабаққа міндетті түрде орындалған үй тапсырмасын алып келеді.

2) Сабақта оқушылардың бір-бірінен көшіруіне/көшіртуіне немесе дұрыс жауаптарды сыбырлап айтуларына **қатаң түрде тыйым салынады.**

3) Сабақ уақыты тек оқу мақсатында пайдаланылуы керек. Сабақ кезінде өзі де бөгде әңгімелерге, сабаққа қатысы жоқ шаруаларға алаңдап, өзгелерді де алаңдатуға болмайды.

4) Сабақ кезінде ұялы телефон және оқу процесіне қатысы жоқ өзге де құралдарды пайдалануға болмайды.

5) Сабақ кезінде мұғалімнің рұқсатынсыз сыныптан шығуға болмайды. Аса қажет болған жағдайда оқушы педагог қызметкерден рұқсат сұрауы керек.

6) Оқушылар тиісті оқу кабинеттеріндегі қауіпсіздік шаралары және өрт қауіпсіздігі ережелерін білуге және ұстануға міндетті.

7) Сабақ біткеннен кейін оқушы мұғалімнің рұқсатымен сыныптан шығып кетуге қақылы.

8) Оқушы сыныпта кезекші болып тағайындалса, өз міндеттерін адал атқаруға тиіс.

6.2. Мектеп асханасындағы ережелер:

1) Мектеп ішінде тек асханада тамақтануға болады.

2) Оқушылар гигиена сақтауға: асханаға сыртқы киімсіз келуге және тамақтанар алдында қолын жууға тиіс.

3) Буфетте тек кезекпен қызмет көрсетіледі. Оқушылар асхана қызметкерлерінің талабына бағынып, тағам сатып алғанда тәртіп сақтауға тиіс.

4) Оқушылар мектеп асханасына асықпай, кезекті бұзбай келеді, асханада шулауға тыйым салынады.

5) Оқушылар тамақтанғанда абай болуы керек.

6.3. Сабақтан тыс шаралар кезіндегі тәртіп ережелері:

1) Іс-шара өтер алдында оқушылар қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулық өтуге міндетті.

2) Оқушылар жанындағы жүрген мұғалімнің не өзге де педагог қызметкердің нұсқауларын бұлжытпай орындауы, өзінің де, айналасындағылардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіруі мүмкін кез келген әрекеттен аулақ болуы тиіс.

3) Оқушылар мектепте және одан тыс жерлерде жоғары мәдениеттілік үлгісін көрсете білуге, ұлттық дәстүрді құрметтеуге, табиғатқа, тарих және мәдениет ескерткіштеріне, жеке және ортақ мүлікке ұқыпты қарауға тиіс.

4) Жеке бас гигиенасын қатаң сақтап, денсаулығы нашарлап не жарاقاتтанған жағдайда уақытылы мұғалімге айту керек.

5) Қоршаған ортаны ластайтын материалдарды қолдануға тыйым салынады. Оқушылар табиғаттағы демалыс орындарында және іс-шаралар өткізу орындарында тәртіп сақтап, өзінен кейін қоқыс қалдырмай, жинап кетуге міндетті.

6.4. Ойын алаңдарындағы тәртіп ережелері:

Ойын алаңдарындағы жүріс-тұрыс, мінез-құлық ережелері сыныптағы ережелерге сәйкес. Оқушылар осы МІС ережелерімен танысып, оларды бұзудың салдары қандай болатынан білуге тиіс. Мектепке дейінгі және одан кейінгі уақыт осы тармаққа енгізілген.

Мектеп аумағындағы ойын алаңдарында оқушылар:

1) Мұғалімге, кураторларға мектептің барлық қызметкерлеріне құрметпен қарап, оның нұсқауларын бұлжытпай орындауға;

2) Ойын алаңдарын және турниктерді тек мақсаты бойынша пайдаланып таза ұстауға;

3) Қауіпсіз ойындар ойнап, кез келген мәселе туындағанда мұғалімге хабарлауға;

4) Белгіленген аумақтан шықпай ойнауға;

5) Тауып алған заттарын қауіпсіздік қызметінің қызметкеріне өткізуге (күзетке);

6) Үзілістен кейін сабаққа уақтылы келуге тиіс.

7. ОҚУШЫЛАРДЫ МАРАПАТТАУ

Оқуда жақсы нәтиже көрсетіп, шығармашылықта, спортта жеткен жетістіктері, қоғамдық өмірге белсенді араласқаны үшін оқушыларға мынандай марапаттар беріледі:

- алғыс жариянады;
 - құрмет грамотасы не мақтау қағаздары;
 - мектеп стипендиясы.
- Оқушыларды тұрақты түрде марапатау:
- ата-аналарға алғыс білдіру және жиналыстар мен арнаулы шараларда оқушылардың жетістіктерін атап көрсету;
 - оқушылардың жетістіктерін жергілікті БАҚ арқылы жариялау.

8. ОҚУШЫЛАРДЫҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ БҰЗУДЫҢ ЫҚТИМАЛ САЛДАРЫ

Тәртіп – бұл осы ұжымның барлық мүшелері үшін қатаң белгіленген тәртіпке бағынуы, ұжым мүшелерінің қарым-қатынас мәдениетін, пайдалы дәстүрлер мен мінез-құлық әдеттерін қалыптастыруды қамтамасыз етуі (әдебиет көзі. Кәсіптік білім беру. Сөздік)

Тәртіп бұзушылықтар 3 (үш) түрге бөлінеді:

8.1. Жеңіл дәрежедегі тәртіп бұзушылықтар:

- 1) сабақ барысында тәртіпті бұзу;
- 2) оқу үрдісінен алаңдататын сабақта гаджеттерді немесе баспа басылымдарын пайдалану;
- 3) оқу-тәрбие іс-шараларына кешігу;
- 4) мектеп формасы және оқушының сыртқы келбеті туралы ережесінде қойылған талаптарды сақтамау, жарқын опа-далапты қолдану (баяну) және тырнағын бояу (маникюр), дене суреттерін, мәтіндерді (тату) және басқа да түрлерін денесіне салдыру және дөрекі көрінетін әшекейлер тағу;
- 5) мектептің тыйым салынған аймағына/орындарға кіру (сервер орналасқан жерге, прекурсор сақталатын орынға, мұрағатқа, қоймаға және т.б.);
- 6) мектеп әкімшілігінің рұқсатынсыз мектепте және оның аумағында оқу және сабақтан тыс іс-шаралар кезінде смартфонды пайдалану;
- 7) мектепте және оның аумағында тазалықты сақтамау: сыртқы киім мен басқа заттарды жеке шкафтан тыс ұстау, асханадан тыс жерде тамақ немесе сусын ішу, белгіленбеген жерлерге қоқыс тастау және т.б..

8.2. Орташа дәрежедегі тәртіп бұзушылықтар:

- 1) «Жеңіл дәрежедегі тәртіп бұзушылықтарды» қайталап жасау (3-тен артық болған жағдайда);
- 2) бір оқу жылында **10 (он) күнге** дейін дәлелсіз себептермен негізгі сабақтарды/қосымша сабақтарды өткізіп алу;
- 3) мектептен және оның аумағынан немесе сабақтан өз бетінше кетіп қалу;
- 4) балағат сөздерді қолдану арқылы немесе қимыл арқылы басқа адамның ар-намысын қорлау;
- 5) мектеп қоғамдастығы мүшелерінің жеке өміріне қатысты мәліметтерді оның алдын-ала келісімінсіз тарату, жеке өмірге қолсұғылмаушылықты және жеке құпияны бұзу;

6) мектеп меншігіне (мүлікке және т.б.) немесе мектеп қоғамдастығының басқа мүшелерінің меншігіне қасақана немесе абайсызда зақым келтіру;

7) оқушылар мен мектеп қызметкерлерінің денсаулығы мен өмірлеріне қауіп төндіретін мән-жайларды жасыру;

8) мектептің имиджіне, іскерлік беделіне, абыройына нұқсан келтіретін ақпараттарды тарату.

8.3. Ауыр дәрежедегі тәртіп бұзушылықтар:

1) «орташа дәрежедегі тәртіп бұзушылықтарды» қайталап жасау;

2) бір оқу жылында **10 (он) күннен артық** дәлелсіз себептермен сабақтарды өткізіп алу;

3) академиялық адалдықты бұзу, өзгенің зияткерлік, шығармашылық меншігін иемдену немесе тіркеу;

4) тоқсан қорытындысы бойынша немесе оқу жылының нәтижесі бойынша бір немесе одан да көп пәндер бойынша «қанағаттанарлықсыз» бағаға аяқтау;

5) ұлттық/ моральдық құндылықтарды (әнұрандар, тулар және т.б.) құрметтемеуді көрсету/таныту;

6) мектеп қоғамдастығының кез келген мүшесін қорлау, физикалық немесе эмоционалдық жағдайда денсаулығына зиян келтіру, сондай-ақ қандай да бір психологиялық қысым көрсету;

7) мектеп меншігін немесе мектеп қоғамдастығының басқа мүшелерінің меншігін қасақана бүлдіру/материалдық залал келтіру;

8) темекі бұйымдарын, оның ішінде электрондық шылымдардың кез келген түрлерін, алып жүруге және/немесе пайдалануға, таратуға, қолдануға, сатуға;

9) мектеп аумағында спирттік ішімдіктерді, алкогольді немесе рецептсіз препараттарды, сабақта алкогольдік, есірткілік немесе уытқұмарлық масаң күйде (оларға ұқсас) келуге және/ немесе оларды тарату, мектеп аумағында алып жүру, сату, пайдалану және қолдану және т.б.;

10) өзімен бірге кез келген түрдегі заңсыз заттарды немесе зорлық-зомбылықты насихаттайтын немесе адамның ар-намысын қорлайтын материалдарды (материалдарды) алып жүру;

11) кез келген қауіпті заттарды (пышақ немесе өткір, кесетін, тесетін және т.б. заттар) алып жүру;

12) Мектеп Жарғысының, Буллингке қарсы кодекс ережелерін бұзу;

13) өзгені тегіне, әлеуметтік, мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байланысты немесе кез келген өзге жағдаяттар бойынша кемсітушілік;

14) діни көзқарастар мен нанымдарды насихаттау және сендіру, ұлтаралық араздықты қоздыру, агрессия мен зорлық-зомбылықты насихаттау;

15) ұрлық және бопсалау;

16) Мектеп аумағында балағат сөздерді қоладну;

17) әкімшілік құқық бұзушылық жасау;

18) қылмыстық құқық бұзушылық жасау.

Ескерту:

* Егер оқушының тәртіптік теріс қылығында қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болса, директор немесе мектеп әкімшілігі болған оқиға туралы ата-аналарға (заңды өкілдерге) және құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне хабарлайды.

*Негізді себептерге Оқушының денсаулық жағдайына байланысты сырқаттанып қалуы, оқушының жақын туыстарының қайтыс болуы, Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес еңсерілмейтін күш жағдайлары (форс-мжор) жатады.

9. ТӘРТІП БҰЗУШЫЛЫҚТАР ОРЫН АЛҒАН ЖАҒДАЙДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН ШАРАЛАР

8.1., 8.2. және 8.3. тармақтарда көзделген білім алушының немесе білім алушылардың тәртіп бұзушылықтары анықталған жағдайда. МІС бойынша «Бұзушылықтарды есепке алу парағы» осы МІС №1 қосымшаға сәйкес жасалады.

Құқық бұзушылықты тіркейтін бұл парақ құрастырылғаннан кейін одан әрі іс жүргізу үшін директордың орынбасарына беріледі.

9.1. Жеңіл дәрежедегі тәртіп бұзушылық орын алған жағдайда:

1) сынып жетекшісінің, пән мұғалімінің немесе психологтың оқушылармен жеке әңгімелесуі;

2) нақты тәртіп бұзушылық фактілері бойынша Мектепте немесе белгілі бір сыныпта/сыныптарда түсіндіру жұмыстарын жүргізу;

3) сынып сағаттарында және/немесе сыныптан тыс іс-шараларда тәртіп бұзушылықтың алдын -алу жұмыстарын жүргізу;

4) тыйым салынған заттарды алып қоюға және оларды оқушының атанасына (заңды өкілдеріне) қайтару немесе жою;

3 елеусіз бұзушылықтар (ескертулер) тіркелген жағдайда, педагог-ұйымдастырушы (сынып жетекшісі)/мұғалім №2 қосымшаға сәйкес ата-анасына (заңды өкіліне) оқушылардың тәртіпті бұзу фактісі туралы жазбаша хабарлама жолдайды, ата-анасын (заңды өкілін) педагог-ұйымдастырушымен (сынып жетекшісімен) әңгімелесуге шақырады.

9.2. Орташа дәрежедегі тәртіп бұзушылық орын алған жағдайда:

1) Мектеп директорының орынбасарларымен оқушылардың арасында жеке сұхбаттың болады;

2) оқушыны волонтерлік жұмысқа, мектептің түрлі әлеуметтік жобаларына (көрме, жәрмеңке және т.б.) тарту, сыныпта сабақтың қалыпты өткізілуіне, тәрбие мен тәртіп, еңбек терапиясы тақырыбында презентациялар өткізуге кедергі келтірген мінез-құлыққа байланысты қосымша оқу тапсырмаларына жүктеме: үй-жайда демалыс аймақтарын жинау, стадион сенбілігі, футбол алаңы, кітапхана, киім ауыстыратын бөлмелер, жоғалған заттар бөлмелері, оқу кабинеттері және т.б.;

3) мектептің мүлкіне және/немесе мектеп қоғамдастығының басқа мүшелеріне (басқа оқушыларға, педагогтерге, мектептің әкімшілік-басқару және/немесе техникалық персоналына) бүлінген немесе материалдық залал

келтірілген кезде оқушының ата-анасы (заңды өкілі) келтірілген залалды толық өтеу жолымен Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен толық материалдық жауаптылықта болады, оның ішінде мектеп қоғамдастығының мектеп берген оқу жабдықтарына, Компьютерлік техникаға зиян келтірсе, сондай-ақ мектептің кітапхана қорына (кітапхананың оқу залынан әдебиеттерді өз бетінше шығару, кітаптарды бүлдіру/беттерді жырту, кітапты кітапханаға уақтылы қайтармау, кітаптарды, графикалық планшетті, оқу-әдістемелік құралдарды жоғалту түрінде материалдық залал келтіру* және т.б.) оқушының ата-анасы (заңды өкілі) көтереді.

*Ескертпе: *оқушыларға кітаптардың, графикалық планшеттің, оқу-әдістемелік құралдардың немесе басқа да материалдық құндылықтардың жоғалуы түрінде мектепке материалдық залал келтірілген жағдайда, ата-ана (заңды өкіл) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы шарттарында осындай нұсқаны қалпына келтіреді немесе оны қалпына келтіруге жұмсалған шығындарды екі есе мөлшерде өтейді.*

Ұйымдастырушы педагог (сынып жетекшісі)/мектеп әкімшілігі) орташа дәрежедегі тәртіп бұзушылық жасағаны немесе жеңіл дәрежедегі тәртіп бұзушылықтар жасағаны үшін ата-анасына (заңды өкіліне) тәртіп бұзғаны туралы №3 қосымшаға сәйкес оқушыларға жазбаша хабарлама жіберіп, ата-анасын (заңды өкілін) директордың орынбасарымен кездесуге шақырылады.

9.3. Ауыр дәрежедегі тәртіп бұзушылықтар орын алған жағдайда:

- 1) мектеп директорының оқушылармен және ата-аналармен (заңды өкілдермен) жеке әңгімесі;
- 2) мектеп директорының оқушылардың тәртіпті бұзуы фактісі бойынша педагогикалық кеңеске сұрақ қоюы;
- 3) мектеп әкімшілігінің оқушылардың тәртіптік бұзушылықтарын педагогикалық кеңесте қарауы;
- 4) педагогикалық кеңестің шешімімен, оқушыға тәртіптік бұзушылық үшін шара қолдану туралы шешім қабылданады. Оның тәртіп бұзушылық жасауының нақты дәлелдері бар материалдар негізінде мектеп директорының жазбаша бұйрығымен ресімделеді.

Ауыр дәрежедегі тәртіп бұзушылық үшін мектеп әкімшілігі / директордың орынбасары оқушыларға тәртіпті бұзу фактісі туралы №4 қосымшаға сәйкес ата-анасына (заңды өкіліне) жазбаша хабарлама жолдап, ата-анасын (заңды өкілін) мектеп директорына әңгімелесуге шақырады.

9.1., 9.2., 9.3., - тармақта көрсетілген хабарламалардың барлық түрлері жазбаша нысанда қағаз арқылы немесе электрондық құжат нысанында және жеке не электрондық пошта немесе өзге де ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (WhatsApp, telegram, т.б.) арқылы берілуі мүмкін. Хабарламаны беруге жауапты мектеп қызметкері хабарламада берілген күні мен жіберу әдісін көрсетеді.

10. ОҚУШЫНЫ МЕКТЕПТЕН ШЫҒАРУДЫҢ НЕГІЗІ МЕН ТӘРТІБІ

10.1. Оқушыны Мектептен шығару келесі негіздер бойынша жүргізіледі:

1. Оқушының Ата-анасының (Заңды өкілдерінің) өтініші бойынша;
2. Баланың мектепте болуына кедергі келтіретін денсаулық жағдайы туралы медициналық қорытынды бойынша;
3. Оқушының үлгерімі төмен болған жағдайда – бір немесе бірнеше оқу пәні бойынша оқу жылын «қанағаттанарлықсыз» бағаға аяқтаған жағдайда;
4. Осы МІС ережелерін, Мектеп Жарғысының, мектептің ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын жүйелі түрде бұзған жағдайда, сондай-ақ оқушының Ата-анасы (Заңды өкілі) тарапынан өтеулі білім беру қызметтерін көрсету шартының (бұдан әрі – Шарт) талаптарын бұзған жағдайда;
5. Оқу ақысын төлеуді жүзеге асырмаған кезде, бір айдан астам төлем бойынша берешегі болған кезде.

10.2. Оқушыны мектептен шығару тәртібі.

1. МІС-нің 10.1-бөлімінің 1) және 2) тармақтарында көрсетілген мән-жайлар бойынша оқушыны оқудан шығару. Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары мен Шарттың талаптарын сақтай отырып, Ата-анасының (Заңды өкілінің) жазбаша өтініші негізінде жүзеге асырылады.
2. МІС-нің 10.1-бөлімінің 3) және 4) тармақтарында көрсетілген мән-жайлар бойынша оқушыны оқудан шығару. Мектептің педагогикалық кеңесінің шешімі негізінде жүзеге асырылады.
3. Педагогикалық кеңестің отырысына оқушыны оқудан шығару мәселелері бойынша тек пән мұғалімдері, ұйымдастырушы-педагогтар (сынып жетекшілері), сыныптан тыс жұмыстардың кураторлары және қажет болған жағдайда осы Оқушының оқу-тәрбие қызметіне тікелей қатысатын Мектептің Педагогикалық Кеңесі қатарынан басқа да Педагог қызметкерлер шақырылады. Мектептің Педагогикалық Кеңесінің мүшелерінің бұл отырысқа қатысуы міндетті. Егер осы отырысқа қатысушылардың саны кемінде 7 (жеті) адамды құраса, кворум қамтамасыз етілген болып есептеледі.
4. МІС-нің 10.1-бөлімінің 5) тармағына сәйкес оқушыны оқудан шығару ақылы білім беру қызметтерін көрсетуге арналған шарттың талаптары бойынша жүзеге асырылады.
5. Оқушыны оқудан шығару Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Мектептің Педагогикалық Кеңесінің шешімі негізінде мектеп директорының бұйрығымен ресімделеді.

11. ҚЫСЫМ МЕН ҚУДАЛАУ

Мектеп оқушының сапалы білім алуына, тұлғалық қалыптасуына және өзін-өзі жоғары бағалай білу қабілеттерін дамытуды қамтамасыз ететін қауіпсіз де қамқор орта қалыптастырады. Сәйкесінше, оқушыларға қысым көрсету мен қудалаудың кез келген формасы қауіпсіздік пен этика талаптарының бұзылуына жатады және оған қандай жағдайда да жол берілмейді.

Мектепте зорлық-зомбылық, қысым көрсету мен қудалауға жол бермеу ережелері сақталады. Оқу процесіне қатысушылардың бәрі – мектептің әкімшілік, педагог және техникалық қызметкерлері, оқушылар мен олардың ата-аналары (заңды өкілдері) – этикалық нормаларды, қауіпсіздік ережелерін, булингке қарсы мінез-құлық ережелерін ұстану арқылы мектептегі достық әрі қауіпсіздік ахуалы қалыптасуына үлес қосады.

Тәртіп бұзудың барлық жағдайларын мектеп әкімшілігі мұқият зерттейді. Тергеу қорытындысы бойынша аталған орган тарапынан тиісті шаралар қабылданатын болады.

12. АКАДЕМИЯЛЫҚ АДАЛДЫҚ

Шоқан Уәлиханов атындағы мектепте «академиялық адалдық» термині ғылыми/академиялық жұмыста абсолютті әділдік пен адалдық принциптеріне жүгіну дегенді білдіреді. Мектепте академиялық адалдықты кез келген формада бұзуға тыйым салынады.

1) Академиялық адалдықты бұзу формалары:

Алдау

Алдау – оқу процесі не емтихан кезінде шпаргалка қолдану, өзгенің жұмысын көшіріп алу не емтихан кезіндегі оқушылар арасындағы рұқсат етілмеген кез келген ақпарат алмасу түрі.

Адастыру

Адастыру – оқытушыға академиялық жұмыстың орындалу барысы туралы жалған ақпарат беру. Адастыруға мысал маңызды себебі болмаса да, академиялық жұмысты тапсыру мерзімін шегеруді сұрау, жобаны орындамағанын ақтап алмақ болу жатады.

Фальсификация

Академиялық жұмыста мәліметтерді, ақпаратты немесе цитаталарды фальсификациялау. Бұған цитаталарды ойдан шығару, жобаның жалған қорытындыларын ұсыну, экспериментті жүргізу үшін статистикалық деректерді бұрмалау жатады.

Плагиат

Плагиат – өзге автордың тілін не ойларын пайдалану не өз түпнұсқа жұмысы ретінде ұсыну (Random House, Compact Unabridged Dictionary, 1995). Мысалы, өзге автордың (адам, топ не ұйым) түпнұсқа интеллектуалдық меншігін (идея, әдістер, мәліметтер, сөздер не сөйлемдерді) тиісінше белгілеп көрсетпей қабылдау не көрсету. Бұл нақты бір сөйлем не фразаны меншіктеп алу, өзге адамның оригинал идеясын өңін өзгертіп, авторын көрсетпей алу, сондай-ақ онлайн материалды дереккөзіне сілтеме бермей көшіріп алу болуы мүмкін.

2) Плагиатты болдырмау жолдары.

- **Тырнақша.** Өзге адамның сөзінен цитата келтіретін болсаңыз, тырнақшаға алып, дереккөзін көрсетіңіз.

- **Қайта фразалау.** Өзгенің ойын өз сөздеріңізді араластыра отырып өзгертсеңіз, оригиналдың авторын көрсетуіңіз керек.

• **Визуалды материалдар.** Статистика, зерттеу графиктері не диаграммаларды келтірсеңіз, дереккөзін көрсетіңіз.

Ескертпе:

Өзгенің жұмысын меншіктеп кетпегеніңізге көз жеткізудің ең оңай жолы – зерттеу немесе жоба жазу барысында «түртіп алу» машығы. Интернеттегі дереккөздерді пайдаланған жағдайда, қай сайттарға жүгінгеніңді ұмытып қалмау үшін, сілтемелерін көшіріп алып сақтап отыру керек. Жүгінген дереккөздеріңіздің бәрін міндетті түрде тізіп көрсетіп отырыңыздар.

Жұмыс барысында сілтемелерді қадағалап отыруға мүмкіндік беретін ыңғайлы онлайн сервистер өте көп. Мысалы, Son of Citation Machine пайдаланып көруге болады. Ескертпелерді сақтап отыру абайсызда плагиатқа ұрынудан қорғап қана қоймай, сол дереккөзге кейін де қайта оралып, қосымша ақпарат алып не бар мәліметті тексеруге мүмкіндік береді.

3) Плагиаттың салдары

Плагиат – құқық бұзу санатына жатады, оның арты нақты білім/пән бойынша бағаның жоққа шығарылуы, тіпті оқу орнынан шығарып жіберу сынды салдарға соқтыруы мүмкін.

13. ОҚУШЫЛАРДЫҢ АТА-АНАСЫНЫҢ (ЗАҢДЫ ӨКІЛДЕРІНІҢ) ҚҰҚЫҒЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

Қоғамда қабылданатын мінез-құлықты дамыту – оқушылардың, ата-аналардың және мұғалімдердің ортақ жауапкершілігі. Мектеп жалпыға ортақ мінез-құлық нормаларын, адамзатқа ортақ құндылықтарды қалыптастыру үшін мектеп пен ата-аналардың (заңды өкілдердің) бірлесе жұмыс істегенін көздейді.

13.1. Ата-ана (заңды өкіл):

- 1) Мектеп жұмысын жақсартуға ұсыныстар айтуға;
- 2) Баласының оқу үлгерімі, тәртібі және оқу жағдайлары жөнінде ақпарат алуға;
- 3) Оқушының мүддесі мен құқығын қорғауға;
- 4) Оқушыны басқа мектепке ауыстыруға;
- 5) Келісімшарт негізінде оқушылар үшін қосымша білім беру қызметтерін алуға **қақылы.**

13.2. Ата-ана (заңды өкіл):

- 1) Ата-аналарға (заңды өкілдерге) қатысты МІС ережелерінің шарттарын ұстануға және мектептің талаптарын орындауға;
- 2) Оқушыны оқыту, тәрбиелеу және дамыту мәселелері бойынша мектеппен ынтымақтасуға;
- 3) Оқушыны зиянды әдеттерден сақтандырып, оның денсаулығы мен қауіпсіздігіне қамқорлық көрсетуге;
- 4) Оқушының өмір сүруі мен оқуына жайлы да қауіпсіз жағдай жасауға, оның интеллектуалдық және дене мүмкіндіктерін дамытуға, ар-ожданы қалыптасуын қамтамасыз етуге;

- 5) Оқушының аптаның әр күніндегі оқу жүктемесіндегі сабақ кестесін біліп отыруға;
- 6) Оқушының мектепке уақытында, кем дегенде сабақ басталардан 10 минут бұрын келуін қамтамасыз етуге;
- 7) Оқушы мектепке оқу процесіне қатысы жоқ заттар әкелмеуін қадағалауға және МІС ережесінде тыйым салынған заттарды;
- 8) Оқушының сабақ кезінде ұялы телефонына хабарласып мазаламауға;
- 9) Оқушының мектептегі сабақтан қалмауын қамтамасыз етуге, сабақтан қалған жағдайда басқа амалы болмағанын дәлелдейтін құжаттар ұсынуға;
- 10) Оқушының үй мен мектеп арасындағы жолда өміріне қауіп төнбеуін қамтамасыз ету;
- 11) Оқушының табысты оқу-тәрбие жұмысына қажет құралдармен, оның ішінде мектеп формасымен, белгіленген үлгідегі спорт формасы, АӘД сабақтарына арналған форма, еңбек сабақтарына арналған формамен қамтамасыз етуге;
- 12) Ата-аналар жиналысына қатысуға және әр тоқсан сайын оқушының үлгерім табеліне қол қоюға;
- 13) Аптасына кем дегенде бір рет электрондық журнал арқылы баланың оқу үлгерімін және мұғалімдердің есептерін қадағалап отыруға;
- 14) Оқушыға міндетті профилактикалық екпе салдырудан бас тартқан жағдайда мектептің медицина кабинетіне медициналық шегеру туралы құжат әкелуге немесе мектеп директорының атына екпеден бас тартатыны жөнінде жазбаша арыз жазуға;
- 15) Мектептің дәстүрлері мен беделіне қолдау көрсетуге;
- 16) Мектептің педагогтары мен өзге де қызметкерлерінің ары мен намысына құрметпен қарауға;
- 17) Оқушының қандай да бір әрекеттері салдарынан мектепке, мектеп қауымдастығы мүшелеріне, өзге жеке не заңды тұлғаларға келген зиянды өтеуге;
- 18) Мектепке жапсарлас аумақта жолда жүру ережелерін ұстануға;
- 19) Мектеп әкімшілігінен, педагог-ұйымдастырушыдан (сынып жетекшісі) мектепке шақыру туралы хабарлама алған кезде мектепке келуге **міндетті**.

14. Қорытынды ереже

14.1. Осы «Мектептің ішкі саясаты» Ережесі **2024 жылдың 01 наурызынан бастап қолданысқа енгізіледі.**

№1 Қосымша
"Мектептің ішкі саясаты" Ережесіне 29.02.2024 ж.

Тәртіп бұзушылықты тіркеу парағы

Оқушының ТАӘ:	Тәртіп бұзушылық туралы хабарлаған қызметкердің/оқушының ТАӘ:
Сыныбы:	Оқиға орын алған жер:
Күні:	Уақыты:
Қабылданған шаралар:	
Тәртіп бұзушылықтың сипаты:	
Сынып жетекшісі хабардар етілді Иә ☐ Жок ☐	

Мұғалімнің ТАӘ: _____ / _____ /

(қолы)

Сынып жетекшісінің ТАӘ: _____ / _____ /

(қолы)

Директордың орынбасарының ТАӘ: _____ / _____ /

(қолы)

Ата-анасына (Заңды өкіліне)

_____ «_____» сыныбының оқушысы

Хабарлама
ішкі нормативтік құжаттардың бұзылуы туралы

Сіздің ұлыңыз/ қызыңыз _____
оқушының ТАӘ _____ сынып, Мектептің ішкі саясатының (ары қарай –
МІС) «_____» _____
тармағының _____ тармақшасын бұзды.

2.3.14., 2.3.15. - тармақтарға сәйкес, Ақысы төленетін білім беру қызметін көрсету шарты бойынша ата-аналар (заңды өкілдер) МІС-н сақтауға және оқушының мектептегі және оның аумағындағы мінез-құлқына жауапты болуға міндетті.

Сондай-ақ МІС 9.1-тармағына сәйкес Сізді ұйымдастырушы-педагогпен (сынып жетекшісімен)/мұғаліммен кездесу үшін мектепке шақырамыз.

«_____» _____ 202__ г.

Ұйымдастырушы-педагог (сынып жетекшісі)/мұғалім ТАӘ

Мектеп-1 /Мектеп-2 директоры _____

Ата-анасына (Заңды өкіліне)

_____ «_____» сыныбының оқушысы

Хабарлама
ішкі нормативтік құжаттардың бұзылуы туралы

Сіздің ұлыңыз/ қызыңыз _____
оқушының ТАӘ _____ сынып, Мектептің ішкі саясаты (ары қарай – МІС)
«_____» _____ тармағының
_____ тармақшасын бұзды.

2.3.14., 2.3.15. -тармақтарға сәйкес Ақысы төленетін білім беру қызметін көрсету шарты бойынша ата-аналар (заңды өкілдер) МІС-н сақтауға және оқушының мектептегі және оның аумағындағы мінез-құлқына жауапты болуға міндетті.

Сондай-ақ МІС 9.2-тармағына сәйкес Сізді директордың орынбасарымен кездесу үшін мектепке шақырамыз.

«_____» _____ 202_____ г.

Директордың орынбасарының/педагог-ұйымдастырушының (сынып жетекшісі) ТАӘ _____

Мектеп-1 /Мектеп-2 директоры _____

№4 Қосымша
"Мектептің ішкі саясаты" Ережесіне 29.02.2024 ж.

Ата-анасына (Заңды өкіліне)

_____ « _____ » сыныбының оқушысы

Хабарлама
ішкі нормативтік құжаттардың бұзылуы туралы

Сіздің ұлыңыз/ қызыңыз _____
оқушының ТАӘ _____ сынып, Мектептің ішкі саясаты (ары қарай – МІС)
« _____ »

_____ тармағының _____ тармақшасын бұзды.

2.3.14., 2.3.15.-тармақтарға сәйкес Ақысы төленетін білім беру қызметін көрсету шарты бойынша ата-аналар (заңды өкілдер) МІС-н сақтауға және оқушының мектептегі және оның аумағындағы мінез-құлқына жауапты болуға міндетті.

Сондай-ақ МІС 9.3-тармағына сәйкес Сізді мектеп директорымен кездесу үшін мектепке шақырамыз.

« _____ » _____ 202 _____ г.

Директордың орынбасарының ТАӘ

Мектеп-1 /Мектеп-2 директоры _____